

Valodas konsultācijas: elektroniskā datubāze

<https://www.valodaskonsultacijas.lv/lv/questions/719>

Jautājums

Kā latviešu valodā izrunājams un transliterējams burts **y**, piemēram, telefona modeļa nosaukumā?

Atbilde

Latviešu valodā **y** saucams vai nu **igrek** (nelokāmā forma), vai **igreks** (lokāmā forma).

Līdz 1.gadsimtam p.m.ē. burta **y** latīņu alfabētā nebija. Cēzara un Cicerona laikā, paplašinoties Romas Republikas robežām un iekļaujot grieķiski runājošās zemes, no grieķu valodas aizgūto vārdu pierakstam latīņu alfabēta galā tika pievienoti divi burti – **y** un **z** (**z** latīņu alfabētā tika atjaunots – tas burta **g** vietā bija bijis līdz 3. gadsimtam p.m.ē.). Latīņu valodas vārdos burta **y** nebija, un, ieviešot to latīņu alfabētā, to nesauca par ipsilonu kā grieķu burtu, bet gan par grieķu *i* – *i graeca*. Šādi to romāņu valodās sauc arī šodien, piemēram, franču *i grecque* vai spāņu *i griega*. Latviešu valodā burta nosaukums aizgūts no latīņu valodas, taču rakstāms vienā vārdā – **igrek** vai **igreks**.

Nav iemesla **y** izrunāt kā angļu valodā – ['waɪ] –, jo, līdzīgi kā citos saīsinājumos vai modeļu nosaukumos, burtus saucam vai nu kā latviešu valodā (*CV* – [cē vē], *H&M* – [hā un em]), vai, ja latviešu alfabētā atbilstošā burta nav, raugāmies pēc grieķu (Π – pī, Σ – sigma) vai kāda cita alfabēta rakstu zīmes nosaukuma.

Avoti

[Orbis Latinus: Latin alphabet](#)

[Mūsdienu latviešu valodas vārdnīca: igrek](#)

